

Národnostní složení obyvatel Slovenské republiky

Zdroj: Úrad vlády Slovenskej republiky

Údaje platné k datu 30. júna 2023

Národnostné zloženie obyvateľstva¹: národnosť slovenská (83,82 %), maďarská (7,75 %), rómska (1,23 %), rusínska (0,44%), **česká (0,53 %)**, ukrajinská (0,17%), ruská (0,06%), nemecká (0,06%), poľská (0,07%) a iné/nezistené (5,87 %) (zdroj: [Štatistický úrad Slovenskej republiky](#))

Obyvateľstvo Slovenska podľa etnickej príslušnosti 1950 – 2021

	Sčítanie v roku							
	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
	Počet v absolutných číslach / v %							
Česi	-/1,2	-/1,1	-/1,0	57197/1,1	59326/1,1	44620/0,8	30367/0,6	28996/0,5

Další informácie o národnostnej štruktúre obyvateľ SR in:

https://www.scitanie.sk/storage/app/media/dokumenty/SODB_Narodna_analyticka_sprava.pdf

V roku 2001 sa 85,8 % obyvateľov prihlásilo k slovenskej národnosti, k maďarskej 9,7 %, rómskej 1,7 %, českej 0,8 %. V porovnaní s predchádzajúcim sčítaním sa zvýšilo zastúpenie obyvateľov slovenskej a rómskej národnosti, naopak znížilo sa maďarskej a **českej**.

Pri sčítaní obyvateľov v roku 2021 bola prvýkrát v histórii sčítaní možnosť uviesť aj **d'alšiu národnosť**. Pojem národnosť bola definovaná ako príslušnosť obyvateľa k národu alebo etnickej skupine.

Z celkového počtu obyvateľov hlásiacich sa k ďalšej národnosti si ako ďalšiu **národnosť českú uviedlo 5,5 % obyvateľov (16,7 tisíca)**. Najpočetnejšou skupinou, ktorá si uviedla ako ďalšiu národnosť českú, boli obyvatelia, ktorí si najprv uviedli slovenskú národnosť (96,9 %; 16,2 tisíca obyvateľov), s väčším odstupom nasledovali skupiny obyvateľov, ktorí si najprv uviedli maďarskú národnosť (1,5 %; 243 obyvateľov) a **moravskú národnosť (0,4 %; 63 obyvateľov)**.

Jinak rečeno, na Slovensku žilo v roce 2023 63 Moravanů.

Moje poznámka: prítomnosť česky hovoriacich občanů na Slovensku veľmi závisela od existencie federálnych inštitúcií v SR, napríklad jde o vojenské strední a vysoké školy (ktoré jako federální školy v r. 1993 zanikly).

Výzkumný projekt Sociologického ústavu SAV, 2019-2023

Blízki príbuzní? Slovensko a Česko v kontexte medzinárodných komparatívnych výskumov 100 rokov od ČSR; Zodpovedný riešiteľ: Ing. Mgr. Miloslav Bahna, PhD.

„Projekt si pomocou pokračujúceho zapojenia do programov medzinárodného komparatívneho výskumu International Social Survey Programme (ISSP) a Comparative Study of Electoral Systems (CSES) kladie za cieľ zodpovedať otázku, či **je po viac ako 100 rokoch od vzniku Československej republiky v komparatívnej analýze možné identifikovať**

¹ <https://www.vlada.gov.sk/slovensko/>

pretrvávajúce podobnosti medzi spoločnosťami bývalého Československa. Analyzovať budeme trvania a zmeny v kontexte veľkých teórií spoločenskej zmeny, ako aj v kontexte teórií vysvetľujúcich premeny v jednotlivých oblastiach spoločností. Zapojenie Slovenska do programu ISSP už od roku 1995 (od roku 1992 ako súčasť ČSFR) ponúka pri niektorých témach možnosť skúmať obdobie posledných tridsiatich rokov. Priamo v rámci projektu budú realizované výskumy sociálnych nerovností, postojov k životnému prostrediu, zdraviu a rodine ako aj výskum volebného správania v rámci povolebného výskumu CSES. Ďalšie analýzy budú pracovať s dátami, ktoré začali byť dostupné pred alebo počas trvania projektu. Tu pôjde o komparatívnu analýzu modulov programu ISSP - Národná identita, Občianstvo, Pracovné orientácie, Úloha vlády, Sociálne siete a Náboženstvo. Súčasťou zberu dát pre programy ISSP a CSES v rámci projektu bude aj séria metodologických experimentov zameraná na overenie spoľahlivosti merania a zvýšenie miery jeho šandardizácie v rámci komparatívneho výskumu. Testy porovnávajúce efekty drobných modifikácií dotazníkových škál v prostredí mimoriadnej jazykovej a kultúrnej blízkosti krajín bývalého Československa ponúkajú zaujímavé laboratórium pre overovanie invariance merania v rôznych spoločnostiach. V rámci projektu realizované výskumy umožnia tiež začlenenie Slovenska do komparatívnych analýz spoločenských vedcov po celom svete a sú predpokladom pre pokračujúcu participáciu riešiteľského tímu na odbornom i tematickom smerovaní programu ISSP, kde boli zástupcovia riešiteľského tímu aktuálne pôsobia ako členovia riadiaceho výboru programu.“

Konkrétni výsledky tohoto výskumného projektu je treba dohľadávať ve Výskumných správach SAV.

Sociologický časopis se v posledních 10 letech explicitně české menšině na Slovensku nevěnoval. Hlouběji do „dějin“ jsem v tomto časopisu nešel.

Můžeme se domnívat, že problematikou různorodých aspektů existence české menšiny na Slovensku se po rozdělení ČSFR (1992) nezabývalo žádné relevantní akademické a výzkumné pracoviště SR.

Vypracoval: Josef Oborný, člen Výboru Českého spolku Bratislava

16. 10. 2024